

СОВЕТОТ НА ЕВРОПА ГО ОДМОТУВА КЛОПЧЕТО ЗА ТАЈНИТЕ ЗАТВОРИ НА ЦИА

Парламентарното собрание на Советот на Европа минатата седмица дебатираше за наводите дека во неколку источноевропски земји постојат тајни затвори на ЦИА, каде Соединетите Американски Држави чуваат затвореници од Ирак и од Авганистан. Со овие засега непотврдени обвинувања се занимава и Европскиот парламент, кој веќе формира привремен комитет кој, пак, интензивно ги испитува обвинувањата објавени во европските медиуми. Првата дебата, која се одржа на барање на претседателот на Парламен-

КИДНАПИРАНИОТ ЛИБАНЕЦ КАЛЕД ЕЛ МАСРИ

■ Пишува:
Магдалена АНДОНОВСКА

некои од нив, како што се шпекулира, биле користени и за наводно префрлање на осомничени терористи.

Случајно или не, во оваа афера се вмеша и Република Македонија, со веќе познатиот случај "Калед Ел Масри", кој во последно време добива сè поголем интензитет, особено по зголемениот интерес на Европската унија да го реши овој проблем. Токму затоа претставникот на Унијата во нашава земја, Ерван Фуере, веќе и јавно ѝ соопшти на Република Македонија дека се наоѓа на листата на земји, кои се осомничени дека имале тајни затвори на ЦИА.

Како поткрепа на ваквите тврдења, го спомнуваат случајот "Ел Масри", за кој е заинтересирана и Германија, бидејќи Либанецот е германски државјанин. Сепак, македонската Влада, односно Ми-

ЕДИНСТВЕН ЛИ Е СЛУЧАЈОТ "ЕЛ МАСРИ" ВО МАКЕДОНИЈА?

тарното собрание, Рене ван дер Линден, мина во знакот на почетното отворање на оваа засега само афера, сè со цел да се открие вистината, но и да се спречи, како што рекоа дел од парламентарците, идната злоупотреба на меѓународното право.

Парламентарното собрание почна да го истражува случајот на 7 ноември минатата година, додека европските медиуми од поодамна информираа дека некои влади знаеле за "тајните летови" на изнајмени авиони од страна на американската разузнавачка агенција ЦИА, со кои наводно во трети земји се пренесувани лица осомничени за тероризам, кои би можеле да бидат изложени на тортура. Најгласни во овие шпекулации се британските медиуми, кои соопштуваат дека нивната Влада наводно, од самиот почеток, знаела за постоењето на тајни затвори

во Источна Европа, при тоа потенцирајќи дека е можно лицата кои од британските војници се уапсени во Авганистан и во Ирак, да се префрлани во "тајни затвори" во други држави. Во оваа насока

одат и шпекулациите дека од терористичките напади во Њујорк и во Вашингтон на 11 септември 2001 година, наводно околу 210 пати од британските аеродроми слетале и полетале авиони на ЦИА, а

нистерството за внатрешни работи, цврсто останува на ставот дека тајни затвори на ЦИА во Република Македонија нема. Ова надлежно Министерство испрати и информација до европскиот амбасадор во Скопје, Ерван Фуере, со која се обиде да демантира дека нема тајни затвори во Македонија, но и дека македонски разузнавачи не го киднапирале германскиот граѓанин со либанско потекло, Калед Ел Масри, кон крајот на 2003 година.

По оваа информација, која ја бараше Европскиот парламент, Министерството за внатрешни работи испрати уште два доверливи извештаи за Ел Масри. Но, Европската комисија која го истражува овој случај не е задоволна. Тие бараат прецизни информации за периодот кога Ел Масри се наоѓал во земјава, при тоа инсистирајќи на целосна истрага за овој случај. Не е ис-

Не е исклучено, како што посочуваат нашите извори, кои инсистираат да останат анонимни, европските парламентарци на наредната седница да излезат со информации и за други случаи за незаконско приведување на странски лица во Македонија. Сè уште не е потврдено дали освен Калед Ел Масри имало и други лица кои биле притворани во Македонија, а за кои се сомнички дека биле дел од наводно киднапираните лица за наводните потреби на ЦИА.

КОЈА Е ВИСТИНАТА ЗА ЕЛ МАСРИ?

клучено Република Македонија да биде изненадена со посета од Советот на Европа, за на лице место да се истражува дали во нашата земја постојат тајни затвори на ЦИА, и до каде е случајот со Ел Масри.

МВР СО НЕРАСВЕТЛЕНИ МОМЕНТИ ЗА ЕЛ МАСРИ!

Советот на Европа дефинитивно не е задоволен од одговорот што македонската Влада, односно Министерството за внатрешни работи го даде за случајот "Ел Масри". Тоа јасно и недвосмислено го покажа со обвинувањето кое на адреса на Владата на Република Македонија ѝ го испрати швајцарскиот пратеник

во Советот на Европа, Дик Марти, кој презентирајќи го контроверзниот извештај за тајните затвори во Европа, изјави дека е скандализиран од случајот во Македонија. Марти не тврди дека постојат тајни центри за испрашување, но сепак говорейќи за Македонија потенцира дека е изненаден од фактот дека едно лице, кое оди на одмор во Македонија, може да биде грабнато, и тоа не од гангстери, туку од владини агенти.

За овие констатации, тој се повикува на свој извор, односно на египетската Амбасада. Како потсетување, Марти го наведува текстот од швајцарскиот весник "Зонтагсблиц",

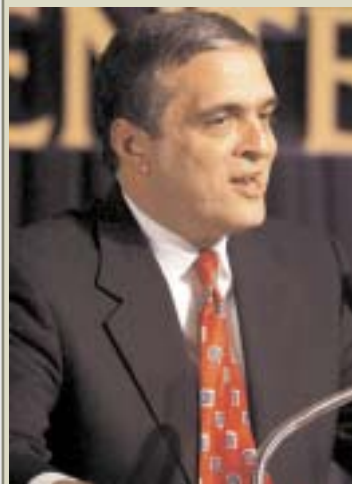

ЗОШТО АВРАМОВСКИ ДОБИ НАГРАДА ОД ШЕФОТ НА ЦИА?

Министерот за внатрешни работи Љубомир Михајловски-Џанго, одговарајќи на пратеничко прашање, ја информираше македонската јавност дека случајот "Ел Масри" е шпекулација и дека неосновано е доведен во врска со некакви наводни тајни затвори на ЦИА. Според Михајловски, Калед Ел Масри се појавил на 31 декември 2003 година во Република Македонија, каде по проверката на патната исправа, му е дозволен влез во земјата. Истиот, според евиденцијата на Министерството за внатрешни работи, е излезен од Македонија на 23 јануари 2004 година, на територијата на Србија и Црна Гора, на делот кон Косово.

Она што министерот за внатрешни работи заборава да го каже е зошто Ел Масри дошол во Македонија, и што е уште поважно каде престојувал 23 дена?

Тој ги негираше изјавите на Ел Масри и на неговиот адвокат дека бил малтретиран од страна на македонската полиција, но сепак заборава да каже зошто поранешниот министер за внатрешни работи, Силјан Аврамовски, доби награда пиштол лично од тогашниот шеф на ЦИА, Џорџ Тенет?

ПОРАНЕШНИОТ ШЕФ НА ЦИА, ЏОРѢ ТЕНЕТ

Или, пак, зошто Аврамовски, кој во време на случувањата со Ел Масри, беше помошник на директорот на Дирекцијата за безбедност и контраразузнавање за меѓународна соработка, од страна на ЦИА беше прогласен за најдобар балкански аналитичар? Дали е тоа поради некоја специјална операција?

На овие и на многу други прашања, македонската Влада ќе мора да одговори што е можно поскоро.

ИВАНОВСКИ: НЕ МОЖЕ ДА СЕ ТВРДИ ДЕКА ИМАЛО ТАЈНИ ЗАТВОРИ

Претседателот на делегацијата на македонското Собрание при Парламентарното собрание на Советот на Европа, Игор Ивановски, по средбата со швајцарскиот пратеник Дик Марти, кој ја води истрагата во Советот на Европа за постоењето тајни затвори на ЦИА во Европа, изјави дека Република Македонија до предвидениот рок, односно до 21 февруари ќе ги достави сите потребни информации за случајот "Калед Ел Масри".

Сепак, како што наведе Ивановски, според оние информации со кои тој располага, не може да се тврди дека во Македонија имало тајни затвори на ЦИА.

"Сметаме дека апсолутно нема потреба ниту во овој момент, ниту понатаму, да се креира атмосфера во која Македонија ќе биде посочена како учесник во наводни криминални активности поврзани со написите", вели Ивановски.

од 8 јануари, во кој се тврди дека ноќта меѓу 11 и 12 ноември 2005 година, швајцарските разузнавачки служби пресретнале факс од египетското Министерство за европски прашања, кон египетската Амбасада во Лондон, во кој се спомнува постоење на тајни центри за притворање во Романија, Бугарија, Украина, Македонија и на Косово. Весникот објавува и копија на швајцарски меморандум наменет за владините служби од 14 ноември 2005 година, во кој е сумирана содржината од оригиналната порака, што била пресретната. Токму од оваа приказна во весникот, Марти ја открил и содржината на

пресретнатиот факс кој, пак, не бил демантиран од ниедна од страните инволвирани во случајот. Марти, како што вели, не обвинува, но презентира докази, за кои тврди дека се вистина.

Советот на Европа и натаму ќе истражува за тајните затвори на ЦИА во Европа, но и за македонскиот случај со Ел Масри, бидејќи во извештајот на Министерството за внатрешни работи, како што велат од Европската унија, има многу нерасветлени моменти како, на пример, оние кои го третираат периодот кога Масри престојувал во земјава. Иако за овие недоречености МВР вели дека им ги доста-

вила сите потребни информации, сепак паралелно со тоа расте и притисокот, кој адвокатот на Ел Масри го прави во последно време, барајќи за овој случај да дебатира и македонското Собрание. Најмалку што очекува е македонската Влада да му се извини на Ел Масри, но и да одговори зошто бил грабнат неговиот клиент од страна на македонските агенти. Доколку не го стори тоа ќе следува тужба против државата бидејќи, како што вели, располагал со докази, кои би можеле да потврдат дека Ел Масри бил киднапиран од државни службеници, односно да презентира докази за дневници на летање и други компромитирачки материјали.

Калед Ел Масри бил уапсен на 31 декември 2003 година на граничниот премин Табановце, и 23 дена бил испрашувачан во хотел во Скопје, но и во други два страна во центарот на градот. Потоа, со специјален лет бил испратен во Авганистан. За тоа зошто му се случило сè ова, тој и натаму изјавува дека не знае, и токму тоа го бара од македонската Влада - објаснување. Но, потенцира дека во Македонија бил држен 23 дена и при тоа бил измачуван.

НЕЗАКОНСКИ АПСЕЊА ОД СТРАНА НА ДБК?!

Случајот "Ел Масри" допрва ќе се истражува. Неговите адвокати веќе се закануваат со компромитирачки материјали за случајот, но и велат дека ќе излезат со конкретни имиња на луѓето, кои ја имале главната улога во киднапирањето на Ел Масри. Тие веќе остваруваат и сериозни средби со авторитети од Европа, додека баварскиот обвинител со писмо го информирал македонското Обвинителство дека е заинтересиран за овој случај бидејќи, да потсетиме, Ел Масри е германски државјанин, иако неговите активности и врски со исламскиот центар во Германија се следат во чекор.

Македонската Влада и натаму молчи. Единствен кој се осмели да проговори е министерот за внатрешни работи Љубомир Михајловски-Џанго кој, одговарајќи на пра-

СОВЕТОТ НА ЕВРОПА ВО ЦЕЛОСНА ПОТРАГА

теничко прашање, ја информираше македонската јавност дека случајот "Ел Масри" е шпекулација и дека неосновано е доведен во врска со некакви наводни тајни затвори на ЦИА. Според Михајловски, Калед Ел Масри се појавил на 31 декември 2003 година во Република Македонија, каде по проверката на патната исправа, му е дозволен

на Гора, на делот кон Косово.

Она што министерот за внатрешни работи заборави да го каже е зошто Ел Масри дошол во Македонија, и што е уште поважно каде престојувал 23 дена?

Тој ги негираше изјавите на Ел Масри и на неговиот адвокат дека бил малтретиран од страна на македонската полиција, но сепак заборави

Или, пак, зошто Аврамовски, кој во време на случувањата со Ел Масри беше помошник на директорот на Дирекцијата за безбедност и контраразузнавање за меѓународна соработка, од страна на ЦИА беше прогласен за најдобар балкански аналитичар? Дали е тоа поради некоја специјална операција?

На овие и на многу други прашања, македонската Влада ќе мора да одговори што е можно поскоро, бидејќи веќе клопчето за случаите со тајните затвори на ЦИА во земјите од Источна Европа почна да се одмоткува. Советот на Европа, вклучувајќи го и Европскиот парламент, сериозно работи на откривање на оваа афера, од која Македонија не може да побегне. Молкот на власта, според нашите извори кои инсистираа да останат анонимни, велат нема да ѝ помогне, пред сè, поради фактот што Советот на Европа се очекува повторно да дебатира на оваа тема, но и да излезе со нови информации за случајот "Ел Масри".

Како што неофицијално дознаваме, Советот располага со нови детални информации за случајот, кои на наредната седница најверојатно ќе ги презентира, вклучувајќи ја и информацијата на Комисијата за превенција од тортура при Советот на Европа, која пред себе веќе има четири негативни извештаи, кои говорат за незаконското апсење и приведување од страна на македонската Дирекција за безбедност и контраразузнавање.

Не е исклучено, како што посочуваат нашите извори, европските парламентарци на наредната седница да излезат со информации и за други случаи за незаконско приведување на странски лица во Република Македонија. Сè уште не е потврдено дали, освен Калед Ел Масри, имало и други лица кои биле притворани во Македонија, а за кои се сомничи дека биле дел од наводно киднапираните лица за наводните потреби на ЦИА.

За овие неофицијални и сè уште непотврдени информации, како што неофицијално дознаваме, веќе се заинтересирале дел од странските амбасади во Република Македонија.

ЧАШУЛЕ: СОБРАНИСКИТЕ КОМИСИИ ДА ГОВОРАТ ЗА СЛУЧАЈОТ

Откако адвокатот на Ел Масри испрати писмо до македонските власти, наскоро се очекува и Собранието на Република Македонија да дебатира за овој случај.

"Јас и госпоѓата Каролина Ристова, која е претседател на Комисијата за европски прашања, ќе покренеме иницијатива да се одржи заедничка седница на Комисијата за европски прашања и Комисијата за надворешна политика, на која релевантните институции во Република Македонија, јавно ќе реферираат за т.н. случај 'Ел Масри'. Од нив ќе бараме, ако имало злоупотреба, да се обештети, а ако сме имале затвори на ЦИА, тоа јавно да се каже, при тоа да се вети дека истото нема да се случи, бидејќи ние сме кандидат земја за Европската унија, и мораме да ја следиме во чекор во безбедносната политика. Доколку се утврди дека затвори на ЦИА во Македонија немало, тогаш да дадат јасни аргументи за тоа", вели пратеникот Слободан Чашуле, кој засега е единствен пратеник со кој адвокатот на Ел Масри разговарал за овој случај.

Чашуле оди до таму што вели дека е добро во Македонија дури да дојде и Ел Масри и да се соочи со распит, за да се види што навистина се случило.

влез во земјата. Истиот, според евиденцијата на Министерството за внатрешни работи, е излезен од Македонија на 23 јануари 2004 година, на територијата на Србија и Цр-

да каже зошто поранешниот министер за внатрешни работи, Силјан Аврамовски, доби награда пиштол лично од тогашниот шеф на ЦИА, Џорџ Тенет?